

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія фінансово-економічних та облікових дисциплін

**Заступник директора
з навчальної роботи**

**Вікторія СОВА
2025 року**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Фінанси, банківська справа та страхування

(назва освітньої програми)

спеціальність

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок**

відділення

Економічне

(назва відділення)

2025 рік

Робоча програма

«Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів
за галуззю знань

07 Управління та адміністрування

спеціальністю
освітньо-професійна
програма

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

(назва освітньої програми)

072 Фінанси, банківська справа та страхування

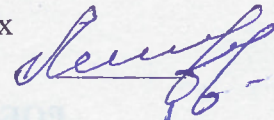
«29» серпня 2025 року, - 14 с.

Розробник: Людмила ЧЕРНЕНЬКА, викладач вищої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

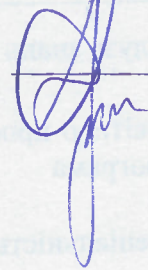
Голова циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін

К. Лантух

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова

Д. Костюк

© Ірпінь, 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Модулів – 3	Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа страхування та фондовий ринок Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		3(2)-й
		Семестр:
		5(3)-й
	Лекції:	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 6 самостійної роботи – 2,3	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	25 год.
		Практичні, семінарські:
		40 год.
		Лабораторні:
		0 год.
		Самостійна робота:
		25 год.
Вид контролю:		
		Екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 65/25.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках» є отримання здобувачами базових знань з основи формування облікової процедури за банківськими операціями, комплексних ґрунтовних практичних знань з бухгалтерського обліку у комерційних банках, а також виховання у здобувачів вміння самостійно визначати економічний вплив операцій банків на зміну у фінансовій звітності.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами законодавства

СК 5. Здатність застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку.

СК 6. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Бухгалтерський облік», «Фінанси», «Гроші та кредит».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 10. Застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 16. Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.

РН 17. Уміння застосовувати статистичні методи до аналізу фінансового стану підприємств, банківських установ, страхових компаній та оцінювання ефективності їх у фінансово-економічній діяльності.

РН 18. Уміння складати фінансову, податкову, статистичну звітність та аналізувати фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, модульний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, задачі, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи та облік операцій у банках

Тема 1. Система бухгалтерського обліку та звітності у банках

Бухгалтерські документи (клієнтські, внутрішньобанківські) та реєстри бухгалтерського обліку. Їх характеристика; документообіг.

Особливості побудови Плану рахунків: мультивалютність, подвійний запис операцій за позабалансовими рахунками, нові вимоги до аналітичних рахунків, наявність управлінського

обліку. Принципи побудови Плану рахунків: безперервність діяльності; стабільність правил бухгалтерського обліку; обачність; нарахування доходів та видатків; дата операції: окремі відображення активів та пасивів; прийнятність вхідного балансу; перевага змісту над фондом; оцінка; відкритість; консолідація; суттєвість.

Класифікація рахунків у Плані рахунків за видами контрагентів, характером операцій і ступенем зниження ліквідності.

Ведення синтетичного обліку за балансовими рахунками.

Формування інформації про операції, що їх виконує банк за ними рахунками, та відображення результатів операцій за залишками на синтетичних балансових рахунках у фінансовій звітності.

Тема 2. Облік касових операцій

Загальні положення Інструкції про організацію роботи з готівкового обліку установами банків України. Порядок підготовки та розроблення прогнозів касових оборотів, розгляд та затвердження заявок-розрахунків клієнтів для встановлення лімітів залишку готівки в касі.

Основні нормативні документи, що регламентують організацію емісійно-касової роботи в установах банків.

Порядок здійснення касових операцій у прибуткових і видаткових касах. Обробка, формування і пакування грошових білетів, монет і валютних цінностей. Порядок підкріплення операційних кас установ банку під час роботи через консолідований кореспондентський рахунок. Інкасація грошової виручки інкасаторами банків. Облік даних операцій.

Порядок закриття операційної каси банків.

Тема 3. Облік розрахункових операцій

Загальні положення Інструкції про відкриття банками рахунків у національній та іноземній валютах. Характеристика рахунків, що відкриваються клієнтам у комерційних банках: поточні, депозитні (вкладні) у національній та іноземній валюті, поточні бюджетні у національній валюті України. Перелік документів, що подаються до банку для відкриття рахунків. Особливості відкриття рахунків у національній валюті фізичним особам: розрахункові та вкладні рахунки громадян.

Загальні положення Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті.

Правила використання під час здійснення розрахункових операцій платіжних інструментів у формі: меморіального ордера; платіжного доручення; платіжної вимоги; розрахункового чека; акредитива.

Загальні правила документообігу. Проведення розрахунків у системі електронних платежів «клієнт-банк».

Тема 4. Облік депозитних операцій

Характеристика груп балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку залучення (розміщення) депозитів, сплати витрат та отримання доходу за ними.

Класифікація депозитів за економічним змістом та строками використання коштів. Активні і пасивні депозитні операції та відображення результатів їх проведення у фінансовій звітності.

Облік номіналу депозиту. Вплив методу виплати процентів (за період або на період) на облік номіналу депозиту.

Облік процентних витрат. Розрахунок нарахованих процентів за простою (номінальною) або складною (ефективною) процентною ставкою.

Зміст облікової політики банку щодо використання методу нарахування процентів за депозитними операціями.

Облік операцій з погашення депозиту.

Модуль 2. Пасивні операції комерційних банків та їх облік

Тема 5. Облік кредитних операцій

Класифікація кредитних операцій банку. Порядок визнання кредиту на балансових та позабалансових рахунках. Зміст та положення кредитної угоди, яка визначає умови кредитування. Зміст облікової процедури за кредитною операцією: відкриття аналітичних рахунків (загальні і спеціальні параметри); облік номіналу кредиту; облік простроченої кредитної заборгованості; облік сумнівної кредитної заборгованості. Відображення зазначених елементів облікової процедури за рахунками Плану рахунків бухгалтерського обліку. Облік формування та використання резервів під можливі витрати за кредитними операціями. Облік безнадійної кредитної заборгованості та процедури її списання з балансу банку за рахунок резерву під нестандартну кредитну заборгованість.

Облік операцій з формування та використання резервів під заборгованість за нарахованими доходами. Використання позабалансових рахунків у процедурі нарахування процентних доходів.

Особливості обліку кредитних операцій овердрафт, РЕПО, урахування векселів, за факторинговими операціями.

Тема 6. Облік власного капіталу

Характеристика капіталу комерційного банку як залишкового інтересу банку в активах з вирахуванням зобов'язань.

Структура балансових рахунків класу 5 Плану рахунків «Капітал банку».

Порядок обліку операцій під час формування статутного капіталу до реєстрації комерційного банку за тимчасовим рахунком у територіальному управлінні Національного банку. Бухгалтерський облік емісійних різниць у процесі первинного розміщення акцій.

Облік операцій з викупу банком акцій власної емісії та їх дальшої реалізації.

Облік внесків за зареєстрованими змінами до статутного капіталу.

Бухгалтерський облік операцій, пов'язаних із нарахуванням дивідендів та розрахунками з акціонерами (засновниками). Відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку фінансового результату поточного року та його розподілу. Облік операцій з формування фондів комерційного банку за рахунок нерозподіленого прибутку.

Тема 7. Облік операцій банку в іноземній валюті

Характеристика операцій в іноземній валюті, здійснюваних банками, та їх типи. Ідентифікація операцій за параметрами аналітичного обліку.

Валютна позиція банку за окремими видами валют та її врахування в системі бухгалтерського обліку при здійсненні обмінних операцій в іноземній валюті. Типи операцій, що впливають на розмір відкритої валютної позиції банку.

Бухгалтерський облік готівкових обмінних операцій в іноземній валюті. Особливості обліку операцій купівлі однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту. Облік доходів (витрат) за операціями, що здійснені в іноземній валюті. Облік результатів за обмінними операціями.

Тема 8. Облік операцій банку з цінними паперами

Загальні положення Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з фінансовими інвестиціями в банках України. Класифікація цінних паперів за видами сплати доходу: цінні папери з визначеним прибутком та цінні папери з невизначеним прибутком. Форми випуску цінних паперів. Структура балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку операцій з розміщення, обігу, сплати доходу та погашення власних і придбаних цінних паперів.

Облік цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки. Облік операцій переоцінки вартості цінних паперів до справедливої вартості. Облік реалізації (продажу) цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки.

Особливості обліку цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю (облік акцій та боргових цінних паперів). Облік переоцінки на дату балансу цінних паперів

портфеля на продаж, які облікуються за справедливою вартістю. Облік реалізації (продажу) цінних паперів з портфеля на продаж.

Особливості обліку цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю. Облік погашення цінних. Облік формування та використання резервів під заборгованість за нарахованими доходами за цінними паперами.

Облік комісійних операцій з цінними паперами. Облік фінансових інвестицій в асоційовані та дочірні компанії.

Модуль 3. Облік інших операцій, доходів, витрат і фінансових результатів банку

Тема 9. Облік основних засобів та нематеріальних активів

Економічна характеристика основних засобів банку, їх класифікація за функціональним призначенням (операційні та не операційні). Структура витрат, що формують первісну вартість основних засобів.

Завдання обліку основних засобів. Характеристика рахунків з обліку операцій за основними засобами та нематеріальними активами. Аналітичний і синтетичний облік основних засобів.

Облік капітальних інвестицій за незавершеним будівництвом, а також за не введеними в експлуатацію операційними та не операційними основними засобами. Облік операцій з оприбуткування, реалізації, ліквідації та безоплатної передачі основних засобів. Відображення в обліку позитивних і негативних результатів від продажу основних засобів.

Порядок та облік нарахування амортизації основних засобів і нематеріальних активів. Залишкова та ліквідаційна вартість основних засобів. Інвентаризація основних засобів та відображення в обліку її результатів. Облік операцій застави. Відображення в обліку результатів переоцінювання основних засобів.

Тема 10. Облік внутрішньобанківських операцій

Облік запасів матеріальних цінностей. Облік розрахунків з персоналом. Оподаткування комерційних банків. Аналітичний облік податків, зборів та внесків до державних цінних фондів. Облік податку на прибуток банків. Кореспонденція рахунків для обліку операцій зі сплати податку на прибуток.

Облік податку на додану вартість. Об'єкти оподаткування. Кореспонденція рахунків для обліку операцій зі сплати податку на додану вартість.

Тема 11. Облік доходів, витрат і фінансового результату діяльності банку

Структура класів 6 і 7 («Доходи» і «Витрати») Плану рахунків. Класифікація доходів і витрат банку.

Принципи відображення в бухгалтерському обліку доходів і витрат банку (нарахування, відповідності, обережності).

Правила обліку доходів та витрат за методом нарахування та відображення результатів у системі фінансового обліку та у фінансовій звітності. Облік прострочених нарахованих доходів. Облік сумнівної заборгованості за нарахованими доходами. Облік формування спеціального резерву під заборгованість за нарахованими доходами. Облік списання сумнівної заборгованості за рахунок резервів. Порядок визнання витрат у системі фінансового обліку.

Тема 12. Складання фінансової звітності

Якісні характеристики звітності основних користувачів звітності та їх вимоги. Класифікаційні ознаки звітності. Призначення форм звітності та їх економічна сутність. Порядок та терміни подання звітності. Спосіб використання звітності.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Теоретичні основи та облік операцій у банках						
Тема 1. Система бухгалтерського обліку та звітності у банках	9	4	4			1
Тема 2. Облік касових операцій	7	2	4			1
Тема 3. Облік розрахункових операцій	6	2	2			2
Тема 4. Облік депозитних операцій	7	2	3			2
Модульна контрольна робота № 1	1		1			
Разом за модулем 1	30	10	14			6
Модуль 2. Пасивні операції комерційних банків та їх облік						
Тема 5. Облік кредитних операцій	10	2	4			4
Тема 6. Облік власного капіталу	9	2	4			3
Тема 7. Облік операцій банку в іноземній валюті	10	2	3			5
Модульна контрольна робота № 2	1		1			
Разом за модулем 2	30	6	12			12
Модуль 3. Облік інших операцій, доходів, витрат і фінансових результатів банку						
Тема 8. Облік операцій банку з цінними паперами	8	2	4			2
Тема 9. Облік основних засобів та нематеріальних активів	8	2	4			2
Тема 10. Облік внутрішньобанківських операцій	6	2	2			2
Тема 11-12. Облік доходів, витрат і фінансового результату діяльності банку. Складання фінансової звітності	7	3	3			1
Модульна контрольна робота № 3	1		1			
Разом за модулем 3	30	9	14			7
Усього годин	90	25	40	-	-	25

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом	2

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
1	Тема 1. Система бухгалтерського обліку та звітності у банках Визначення сутності господарських операцій. Здійснення бухгалтерських проведення за змістом господарських операцій банків.	4
2	Тема 2. Облік касових операцій Складання первинних документів по руху готівки. Складання кореспонденції рахунків обліку прибутково-видаткових касових операцій.	4
3	Тема 3. Облік розрахункових операцій Відкриття рахунків у національній валюті. Оформлення платіжних документів: меморіального ордера; платіжного доручення; платіжної вимоги; розрахункового чека; акредитива. Складання кореспонденції рахунків обліку розрахункових операцій.	2
4	Тема 4. Облік депозитних операцій	3

	Обчислення сум нарахованих відсотків за номінальною і фактичною відсотковою ставкою. Ведення обліку щодо залучення коштів на депозит та облік операцій з вилучення коштів з депозиту.	
	Модульна контрольна робота № 1	1
5	Тема 5. Облік кредитних операцій Відображення в обліку операцій з надання банками кредитів клієнтам, отримання доходів за ними та повернення коштів. Відображення в обліку операцій з надання банками кредитів овердрафт, отримання доходів за ними та повернення коштів.	4
6	Тема 6. Облік власного капіталу Відображення в обліку операцій з формування та збільшення статутного капіталу банку, викупу власних акцій банку для подальшого перепродажу; нарахування та виплати дивідендів за акціями	3
7	Тема 7. Облік операцій в іноземній валюті Відкриття поточного рахунка в іноземній валюті юридичними особами. Складання реєстрів купленої і проданої іноземної валюти. Складання кореспонденції рахунків для обліку комісійної винагороди банку та для обліку операцій, пов'язаних з експортно-імпортними операціями.	5
	Модульна контрольна робота № 2	1
8	Тема 8. Облік операцій з цінними паперами Відображення в обліку операції з цінними паперами в торговому портфелі банку, в портфелі банку на продаж та до погашення, інвестицій банку в асоційовані та дочірні компанії.	4
9	Тема 9. Облік основних засобів та нематеріальних активів Порядок та облік нарахування амортизації основних засобів і нематеріальних активів. Залишкова та ліквідаційна вартість основних засобів. Інвентаризація основних засобів та відображення в обліку її результатів. Облік операцій застави. Відображення в обліку результатів переоцінювання основних засобів.	4
10	Тема 10. Облік внутрішньобанківських операцій Розрахунок основних податків, що сплачують комерційні банки. Заповнення податкових декларацій. Складання розрахунків про внески до держаних цільових фондів. Складання кореспонденції рахунків	2
11	Тема 11-12. Облік доходів, витрат і фінансового результату діяльності банку. Складання фінансової звітності. Складання реєстру операцій з відображення обліку доходів (витрат) комерційного банку. Визначення кореспонденції рахунків по операціях з розподілу прибутку. Ознайомлення та складання деякої фінансової звітності комерційного банку	3
	Модульна контрольна робота № 3	1
	Разом	40

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Система бухгалтерського обліку та звітності у банках	1

	1. Синтетичний та аналітичний облік в банках 2. Здійснення внутрішнього контролю у процесі операційної діяльності банку	
2	Тема 2. Облік касових операцій 1. Організація та облік банківських операцій за кореспондентськими рахунками. 2. Поняття, види та призначення кореспондентських рахунків.	1
3	Тема 3. Облік розрахункових операцій 1. Організація та облік розрахунків акредитивами. 2. Організація та облік розрахунків з допомогою платіжних карток.	2
4	Тема 4. Облік депозитних операцій 1. Облік коштів, залучених за ощадними (депозитними) сертифікатами	2
5	Тема 5. Облік кредитних операцій 1. Особливості обліку окремих кредитних операцій 1.1. Облік кредитних ліній 1.2. Облік кредитів овердрафт	2
	Тема 6. Облік власного капіталу 1. Облік викуплених власних акцій. 2. Облік розрахунків за дивідендами.	4
6	Тема 7. Облік операцій в іноземній валюті 1. Облік операцій купівлі-продажу безготівкової іноземної валюти.	2
	Тема 8. Облік операцій з цінними паперами 1. Облік інвестицій в асоційовані компанії. 2. Облік інвестицій в дочірні компанії.	2
	Тема 9. Облік основних засобів та нематеріальних активів 1. Облік вибуття основних засобів та нематеріальних активів. 2. Облік гудвілу.	2
	Тема 10. Облік внутрішньобанківських операцій 1. Облік операцій з нарахування та сплати до бюджету податку на додану вартість. 2. Кореспонденція рахунків для обліку операцій зі сплати податку на додану вартість.	2
	Тема 11-12. Облік доходів, витрат і фінансового результату діяльності банку. Складання фінансової звітності 1. Облік витрат з податку на прибуток 2. Облік фінансового результату діяльності банку і розподілу прибутку. 3. Зміст приміток до фінансової звітності.	1
	Разом	25

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Презентації в PowerPoint, мультимедійний проектор та екран. Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1 25 балів					Модуль 2 20 балів				Модуль 3 25 балів				Екзамен	Всього балів	
T1	T2	T3	T4	МКР№1	T5	T6	T7	МКР№2	T8	T9	T10	T11-12			МКР№3
ПЗ 1-2	ПЗ 3-4	ПЗ 5	ПЗ 6-7		ПЗ 8-9	ПЗ 10-11	ПЗ 12-13		ПЗ 14-15	ПЗ 16-17	ПЗ 18	ПЗ 19-20			
5	5	4	4	7	5	4	5	6	6	6	3	3	7	30	100

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену (диференційованого заліку)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

16. Рекомендовані джерела інформації ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

2. «Про банки і банківську діяльність». Закон України від 7.12.2000 р. 2121 III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

3. «Про валюту і валютні операції» Закон України від 21.06.2018 р. № 2473. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

4. Положення про організацію операційної діяльності в банках України. Затверджено постановою Правління НБУ від 18.06.2003 № 254. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v4952500-03#Text>

План рахунків бухгалтерського обліку банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 17.06.2004 № 280. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-04#Text>

5. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 24.10.2011 р. № 373. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11#Text>

6. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України. Затверджено постановою Правління НБУ від 25.09.2018 р. № 495. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04#Text>

7. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України. Затверджено постановою Правління НБУ № 555 від 17.11.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1511-04#Text>

8. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України, затверджена постановою Правління НБУ від 21.02.2018 р. № 14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18#Text>

Підручники (навчальні посібники)

9. Варцаба В. І., Машіко К. С. Облік у банках (у таблицях і схемах): навчальний посібник – Ужгород: В-во УжНУ «Говерла», 2016. – 184 с.

10. Литвин Н.Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): підручник/Н. Б. Литвин. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 676 с.

ДОПОМІЖНА

11. Сіренко Н.М., Баришевська І.В., Бондар О.А. Облік у банках. Курс лекцій. Миколаїв, МНАУ, 2020 - 115с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

12. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL – <https://mof.gov.ua/uk>

13. Офіційний сайт Національного банку України. URL – <https://bank.gov.ua/>

14. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL – <https://mof.gov.ua/uk/myf>

15. Структури власності банків України URL – <https://bank.gov.ua/ua/supervision/registration/shareholders>

16. Бухгалтерський облік в програмних продуктах MASTER. Банк і каса <https://masterbuh.com/storage/files/bank-i-kasa.pdf>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ У КОМЕРЦІЙНИХ БАНКАХ»

Для денної форми здобуття освіти

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, з якої 70 балів відведено на навчальну роботу (поточний та модульний контроль) та 30 балів на підсумковий контроль (екзамен). Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни у балах переводиться у національні оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» згідно з табл. 1.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х модулів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 модуль - 1,0 (30 год.) – 25 балів;
- 2 модуль - 1,0 (30 год.) – 20 балів;
- 3 модуль - 1,0 (30 год.) - 25 балів.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, модульного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом модулю, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певної теми або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Модульний контроль.

Кожен модуль завершується виконанням студентом модульної контрольної роботи. Модульний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. На модульну контрольну роботу передбачено 30% від суми балів, виділених на модуль. Модульна контрольна робота проводиться у тестовій письмовій формі. Критерії оцінювання знань за модульну контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до неї. Оцінка за модуль визначається як сума набраних балів за поточну роботу та за модульну контрольну роботу.

3. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках» є екзамен, який проводиться у тестовій письмовій формі. На екзамен виділяється 30 балів. Критерії оцінювання знань студентів за екзамен наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Залежно від балів, отриманих за кожний вид навчальної роботи, студент одержує суму балів, яка переводиться в національну оцінку за відповідною шкалою згідно з табл.1:

Таблиця 1. Переведення рейтингу студента за 100-бальною шкалою в оцінку за національною шкалою

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Оцінка «**Відмінно**» виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів навчальної дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «**Добре**» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з навчальної дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка «**Задовільно**» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки при виконанні екзаменаційних завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом педагогічного працівника.

Оцінка «**Незадовільно**» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.